מי איכא נמ"ד וכו' • מי שרו רבנן הא ולאי לכפרים למפלחינהו עבדי להו דבני כפר לא עבדי לנוי: פתח כל סעולם כולו • לשון גנאי וקיבוץ כלומר שרוחה על כל: (יגדיל (גליל). לומן (שם לז) עטרה): פיסקיפא • שליח הטשא חוסס המשלחו:

מתני' שרי אלו מותרין • מפרש בגמ' דכי הוו שלימים-ספק (ה)לא עבדוס ואח"ל עבדוס לימור בטלוס לכך שיבדוס הוי ספק ספיקא ולקולא: שביולא בפן נעבד • תבנית יד לבדה הן עובדין: גמ' אמר שמואל אפילו שברי עבודת כוכבים • לא תימא שברי צלמים דוקא משום דשמא לא עבדי אלא אלו שרי אבל שברי עבודת כוכבים אפילו אלו אסורין: אמר רבא מחלוקת בשל כפרים ד"ה אסורים: ודב"א אינן אסורין וכו': מקל-שרודה את עצמו תחת כל העולם כולו כמקל: צפור-שתופש את עצמו תחת כל העולם כולו כצפור: בדור שתופש את עצמו תחת כל העולם כולו ככדור תנא *הנסיפו עליהן סייף עטרה וטבעת סייף: מעיקרא סבור לסטים בעלמא ולבסוף סבור שהורג את עצמו תחת כל העולם כולו עטרה: מעיקרא סבור גדיל כלילי בעלמא ולבסוף סבור כעטרה למלך טבעת: מעיקרא סבור אישתיומא בעלמא ולבסוף סבור שחותם את עצמו תחת כל העולם כולו למיתה: רבן שמעון בן גמליאל כו': תנא אפילו צרור אפי' קיסם בעי רב אשי תפש בידו צואה מהו: מי אמרינן כ"ע זילו באפיה כי צואה אב הוא מיהו דזיל באפי ב"ע כצואה? תיקו: מתני' המוצא שברי צלמים הרי אלו מותרין מצא תבנית יד או תבנית רגל הרי אלו אסורין מפני שביוצא בהן נעבד: גמ' אמר שמואל יאפי' שברי עבודת כוכבים והאנן תנן שברי צלמים? ה"ה דאפי' שברי עבודת כוכבים והא דקתני שברי צלמים משום דקבעי למיתנא סיפא מצא תבנית יד תבנית רגל הרי אלו אסורין מפני שביוצא בהן נעבד תנן מצא תבנית יד תבנית רגל הרי אלו אסורין מפני שביוצא בו נעבד אמאי והא

ואמר רבא מחלוקת בשל כפרים אבל בשל כרכים ד"ה מותרין, מ"ט? לנוי עבדי להו, דכפרים ודאי למפלחינהו עבדי להו! אלא אי אתמר הכי אתמר אמר רבא מחלוקת בשל כרכים "אבל בשל כפרים ד"ה אסורים: ודב"א אינן אסורין וכו': מקל-שרודה את עצמו תחת כל העולם כולו כמקל: צפור-שתופש את עצמו תחת כל העולם כולו כצפור: בדור שתופש את עצמו תחת כל העולם כולו ככדור תנא *הנסיפו עליהן סייף עטרה וטבעת סייף: מעיקרא סבור לסטים בעלמא ולבסוף סבור שהורג את עצמו תחת כל העולם כולו עטרה: מעיקרא סבור גדיל כלילי בעלמא ולבסוף סבור כעטרה למלך טבעת: מעיקרא סבור אישתיומא בעלמא ולבסוף סבור שחותם את עצמו תחת כל העולם כולו למיתה: רבן שמעון בן גמליאל כו': תנא אפילו צרור אפי' קיסם בעי רב אשי תפש בידו צואה מהו: מי אמרינן כ"ע זילו באפיה כי צואה אב הוא מיהו דזיל באפי ב"ע כצואה? תיקו: מתני' המוצא שברי צלמים הרי אלו מותרין מצא תבנית יד או תבנית רגל הרי אלו אסורין מפני שביוצא בהן נעבד: גמ' אמר שמואל יאפי' שברי עבודת כוכבים והא דקתני שברי צלמים? ה"ה דאפי' שברי עבודת כוכבים והא דקתני שברי צלמים משום דקבעי למיתנא סיפא מצא תבנית יד תבנית רגל הרי אלו אסורין מפני שביוצא בו נעבד תנן מצא תבנית יד תבנית רגל הרי אלו אסורין מפני שביוצא בו נעבד אמאי

והא

עבדי להו פירוש ומותרין בכל מקום ובכרכים אפילו במקומו של ר"מ דלנוי עבדי להו לכך גרלה מחלוקת בשל כפרים דר"מ אסר להו בכל מקום דלמפלחינהו עבדי להו (ד)ורבנן סברו בכל מקום דסברי לנוי עבדי להו אבל בשל כרכים ד"ה לנוי בעלמא עבדי להו ומותר ופריך ושל כפרים מי איכא למ"ד לנוי עבדי להו כלומר היאך תעלה על דעתך להעמיד מחלקותם בשל כפרים ויתלקו רבנן על רבי מאיר לומר דבכפרים לנוי עבדי להו הא ודאי למפלחינהו עבדי להו לא אתמר הכי אתמר בשל כרכים דהכהו עבדי לנוי אלא ר"מ אסר בכל הכרכים (ה)דגזר רובא דשאר מקומות שאין נעבדין אף בכרכים פעם אחת בשנה ורבנן לא גזרי רובא אטו מיעוטא אבל בשל כפרים ד"ה אסורין דסולהו כפרים למפלחינהו עבוד: כבדור • שהטולס עגול כדאיתא בירושלמי שאלכסנדרוס מוקדון עלה למעלה עד שרואה כל העולם כבדור ואת היס כקערה פי' יס מוקיעוס שמקיף את כל העולם: אמר שמואל ואפילו שברי עבודת כוכבים מותרין • גרלה לר"י כי שמואל שסובר שברי עבודת כוכבים שנשתברה מאיליה מותרת כרשב"ל ורשב"ל דקאמר עבודת כוכבים שנשתברה מאיליה מותרת אית ליה נמי דמלא אית ליה נמי עבודת כוכבים מותרין ותרוייהו חד טעמא אית להו וכן משמע בסמוך דרבי יוחנן מותיב לרשב"ל ממתני' דהמוצא שברי צלמים הרי אלו מותרין משמע הא שברי עבודת כוכבים אסורין ומוכח מינה דעבודת כוכבים שנשתברה מאיליה אסורה ורשב"ל אית ליה דשברי עבודת כוכבים מותרים משום דסבר עבודת כוכבים שנשתברה(ו) מותרת וה"פ דמילתיה דשמואל ואפי' שברי עבודת כוכבים כלומר לא דוקא שברי צלמים שרי משום ספק ספיקא דאימור לא עבדוס ואת"ל עבדוס אימר בטלוס אלא אף שברי עבודת כוכבים דודאי עבדוה מותרין דכיון דאי ידעי בודאי שנשתברה מאיליה מותרת א"כ סתם שברים מותרין דרוב שבירותיה הוו ביטול דטפי שכיח שבירת עובד כוכבים או נשתברה מאיליה מששיברה ישראל דודאי אמרי אינו שיברה ישראל לא היה מניחה שם אלא היה מבערה לגמרי מן העולם ופריך ליה תלמודא והאמן שברי צלמים תנן דמשמע דוקא(ז) צלמים דאיכא ספק ספיקא אבל לא שברי עבודת כוכבים דאי ס"ד שברי עבודת כוכבים גמי מותרין היה לו לשנות שברי עבודת כוכבים דהוו מיבוש טפי אלא ודאי מדשבקינהו לשברי עבודת כוכבים ונקט שברי צלמים דוקא קתני ושברי עבודת כוכבים אסורים משום דודאי עבדוה ומי יימר דבטלוה ומסיק ה"ה דאף שברי עבודת כוכבים אין לחלק בשברים והא דקתני שברי צלמים משום דקבעי למיתני סיפא מצא תבנית יד או רגל של צלמים אסורין והיטב יש לידע שברים של צלמים מדלא נקטי מידי בידייהו ואסורין לר"מ משום שאינם שברים גמורים כדמוקי לה שמואל בעומדין על בסיסן ואם נקט שברי עבודת כוכבים ברישא הוה אמינא דוקא תבנית יד ורגל דעבודת כוכבים אסורין מפני שכשהיתה שלימה היתה נעבדת תדיר והרבה הן שהיו משתחוים ליד או לרגל בפני עצמן כשהיו אסורין נתבטל מאחר שהוא(ח) דבר שלם שעומד לגמרי על בסיסן אבל צלמים שאינן נעבדין אפי' לר"מ אלא בשנה ואיכא למימר שהיד והרגל שלא היו נעבדין לבדם אף בשנה נתבטלו לגמרי ומשום הכי נקט שברי צלמים וא"ת מ"מ היה לו להשמיענו היתר שברי עבודת כוכבים דכח דהיתירא עדיף וי"ל דכאן ודאי כח דאיסורא דתבנית יד ורגל דצלמים עדיף כי טעם גדול היה לנו להתיר כדפרשינן דמחזיקין להו למבוטלין ואף בחיבורן לא היו נעבדין משום שלא בא(ט) שנאה כלל במשנתנו היתר שברי עבודת כוכבים לא הפסדנו כלום כי יש לנמדו ממשנתנו שאין לחלק כמו שפירש הטעם בדברי שמואל: ה"ד דאפי' שברי עבודת כוכבים וכו' • הא דלא משני הכא כמו שתירץ בשמוך על חיובתא דרבי יוחנן דמשני רשב"ל משום דאתי למידק הא צלמים אמנם אסורין ושתמא כר"מ דאותו חיבור לא שייך כאן על מה שהקשינו לשמואל דשמואל אמתניתין קאי ומוקי לה כר"מ ואומר דלר"מ אע"ג דחיבור הוא דשברים מותר לאו חיבור הוא כ"כ בשברי צלמים(י) אלא ודאי דאף בשברי עבודת כוכבים עצמה מותרים דאיכא נמי כמה ספיקות כדפרישית ומקשינן ליה כיון דאף שברי עבודת כוכבים מותרים אמאי שבקינהו ונקט שברי צלמים דודאי אין לו להגיה חידוש היתר שברים דאיירינן בהן להשמיענו חידוש איסור צלמים דלא איירינן מיניהו ומשום הכי קא משני דשוב לו להגיה חידוש היתר עבודת כוכבים להשמיענו חידוש איסור בצלמים גופייהו בתבנית יד ורגל כדפרישית דדמיא לשברים אבל בתר הכי מוקי לה כרבנן א"כ שברי צלמים לעופייהו לא אצטריך כלל כאשר אפרש נקמן: והא

(ז) בא"ד דמשמע דוקא שברי צלמים: (ח) בא"ד מאחר שהוא נרלה דבר שלם שעומד על בסיסו כנ"ל ותיבת אלא נמחק: (ט) בא"ד ובמה אלא שנה שנה כלל: (י) ד"ה ס"ס צלמים דלא שברי עבודת כוכבים עצמה מותרין כנ"ל ותיבות אלא ודאי נמחק:

ב א ב מיי' פ"ז מהל' עבודת כוכבים הלכה ו סמג לאוין כב טור"ע יו"ד סי' קמא סעיף ג:

ג נ ד ה מיי' שם הלכה ז טור"ע שם סעי' כ:

נושאי מבנה

ה' לשונות בצורן מיקום הפסל שעליו חולקים ר"מ ורבי

נושאי מבנה

הספר איך הפרטים שבעיבור החבל מסאלים אוצלות

ברייתא מוסיפה עוד פרטים בצורתם ובמה מסבירה לאה מציקבא לא נחשבו ולפיכך נחשבו

נושאי מהו שברים מותרים מבנה

קושיות על שמואל

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כרי וכו' דכי הוו שלימים ספק עבדוס ספק לא עבדוס: (ב) ד"ה אמר וכו' כשהיו שלימין אפילו שברי וכו' כשהיתה שלימה שבריה מותרין: (ג) ד"ה משום וכו' דוקא בעבודת כוכבים הוא דמצא תבנית וכו' אסורין וכו' אפ"ה בשבר תשב: (ד) תוס' ד"ה אמר רבה וכו' ורבנן סברו בכל מקום דסברי ר"ב ולפי זה ה"מ למיפרך ה"ל ל מ ת נ י' ותכמים אומרים אין נעבדין כו' אלא [ובשאר חסר]: (ה) בא"ד דגזר רובא דשאר מקומות • ר"ב ויש להקשות היאך מ ו כ מ דגזר שליני דאלא [דלר"מ בשל] כרכים למפלחינהו עבדי להו בכל מקום ורבנן כולהו לנוי עבדי להו וי"ל דא"כ קשה איסכא מי איכא למ"ד כולהו למפלחינהו עבדי לא ודאי נמי לנוי עבדי לא אבל כי לוקמינא דגזר פליגי אתי שפיר דלכ"ע לנוי ע ב ד י' לא אלא דבמקומו של ר"מ נעבדין פעם אחת בשנה [ובשאר חסר]: (ו) ד"ה אמר שמואל וכו' שנשתברה מאליה מותרים וה"פ: דאפילו וכו' כ"כ בשברי